

Ehdotus liittymiseksi kansalliseen kiertotalouden green dealiin

Kaupunginhallitus 20.05.2024 § 156

Valmistelu ja lisätiedot
kestävän kehityksen asiantuntija Sanna Päivärinta,
sanna.paivarinta@porvoo.fi

Porvoon kaupunki on osallistunut kaupunginhallituksen päätöksellä 20.6.2022 § 226 kansallisen kiertotalouden green dealin valmistelutyöhön. Viimeisen parin vuoden aikana kiertotalouden green dealista on rakentunut vapaaehtoinen sitoumus, jossa mukaan lähtevät toimijat sitoutuvat vähentämään luonnonvarojen käyttöä ja asettamaan vaikuttavia tavoitteita ja tekemään toimenpiteitä, jotka edistävät vähähiilistä kiertotaloutta. Kiertotalouden green deal ja siihen sitoutuneet organisaatiot julkaistaan ensimmäisen kerran kesäkuussa 2024.

Kiertotalouden green deal koostuu viidestä muutosalueesta, jotka jakautuvat edelleen toimenpidealueisiin. Muutosalueiksi on tunnistettu resurssiviisas rakennettu ympäristö, kiertotalouteen perustuva teollisuus, kestävä kulutus ja jakamistalous, materiaalitehokas energiajärjestelmä sekä uudistava ruokajärjestelmä. Green dealiin sitoutujan tulee valita omat toimenpiteensä vähintään kahdelta toimenpidealueelta.

Kansallinen kiertotalouden green deal on linjassa kaupunkistrategian kanssa. Strategiassa linjataan, että kaupunki edistää kiertotalouden kehittymistä, erilaisten tuotteiden ja materiaalien tehokasta hyödyntämistä sekä jätteiden määrän vähentämistä. Näin toimimalla kaupunki mahdollistaa uusien liiketoimintamahdollisuuksien tarjoamisen yrityksille ja kestävien valintojen tekemisen asukkaille. Kaupunkistrategiaa toimeenpanee omalta osaltaan kaupunginvaltuuston 13.12.2023 § 93 hyväksymä ilmasto- ja ympäristöohjelma, jossa on jo tunnistettu vaikuttavia kiertotaloustoimia.

Kaupunki on tunnistanut rakennetun ympäristön ja siihen liittyvien kiertotalouden periaatteiden olevan lähtökohta kaupungin kestäväälle kasvulle. Tämä näkyy myös ilmasto- ja ympäristöohjelmaan kirjatuissa tavoitteissa ja toimenpiteissä. Kiertotalouden green dealiin sitoutuminen on siis hyvä jatkumo jo tehdylle työlle, ja se tukee hyvin myös kaupunkistrategian sekä ilmasto- ja ympäristöohjelman tavoitteiden edistämistä.

Nämä lähtökohdat huomioiden kaupunki on tunnistanut seuraavat kaupunginkin ilmastotyötä tukevat toimenpiteet kiertotalouden green dealin rakennetun ympäristön muutosalueelta:

- Otetaan käyttöön sujuvia ratkaisuja ja menettelytapoja maamassojen sekä muiden materiaalien kierron edistämiseksi. Kaavoituksella edistetään pitkäaikaista varastointia ja jatkojalostusta. Lisätään hankkeiden materiaali ja massatiedon

ennakoitavuutta sekä tiivistetään urakoitsijoiden ja rakennuttajien välistä yhteistyötä kiertotalous- ja/tai massakoordinoinnilla.

- Lisätään säännöllisesti (esim. iltaisin tai lomakausina) vajaakäytössä olevien rakennusten ja tilojen käyttöä selvittämällä niiden todellinen käyttöaste, monipuolistamalla niiden käyttötapoja eri toimijaryhmien tarpeisiin ja ottamalla käyttöön alustoja tilojen jakamiselle.

Kaupungin konkretisoimat toimenpiteet tavoitteineen on esitetty liitteessä. Seuraavassa vaiheessa tieteellinen arviointiryhmä arvioi kaupungin sitoumusta suhteessa kansallisiin tavoitteisiin. Arviointiryhmän suositusten pohjalta ministeriöt joko hyväksyvät tai hylkäävät kaupungin sitoumuksen. Arviointiryhmä voi myös tarvittaessa ehdottaa kaupungille täydennyksiä ennen sitoumuksen hyväksymistä. Mahdolliset täydennykset tuodaan vielä erikseen kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Liite:

Kiertotalouden green deal pähkinänkuoressa (YM, TEM)
Kansallinen kiertotalouden green deal
Porvoon kaupungin sitoumus

vt. Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää, että Porvoon kaupunki etenee ehdotetun mukaisesti kohti kansallista kiertotalouden green dealiä.

Pykälä tarkastetaan heti.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että Porvoon kaupunki etenee ehdotetun mukaisesti kohti kansallista kiertotalouden green dealiä.

Kevin Servin jätti pöytäkirjamerkinnän.

Pykälä tarkastettiin heti.

Kaupunginhallitus 09.09.2024 § 239
1149/00.04.00/2022

Valmistelu ja lisätiedot

kestävän kehityksen asiantuntija Sanna Päivärinta,
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Porvoon kaupunki on osallistunut kaupunginhallituksen päätöksellä 20.6.2022 § 226 kansallisen kiertotalouden green dealin valmistelutyöhön. Valmistelutyön tuloksena kaupunki on kaupunginhallituksen päätöksen 20.5.2024 § 156 mukaisesti esittänyt oman sitoumuksensa toimenpiteineen tutkijoista koostuvalle arviointiryhmälle. Toimenpiteitä on jatkoyöstetty arviointiryhmän kommenttien perusteella.

Toimenpide 1

Kaupungin tavoitteena on kasvattaa omien rakennustensa ja tilojensa todellista käyttöastetta merkittävästi, 25 prosenttia vuoteen

2035 mennessä. Käyttöasteen kasvua haetaan erityisesti lisäämällä tilojen käyttöä normaalin käyttöajan ulkopuolella, mutta myös tehostamalla lähivuosien aikana toimistotilojen käyttöä entisestään. Rakennusten ja tilojen käyttöä ja määrää kehitetään aiemmin päätetyn salkutusmallin mukaisesti.

Toimenpiteissä korostuvat yhteiskäyttöön soveltuvien tilojen tunnistaminen, tilojen hallinnan käytännön prosessien yhtenäistäminen ja automatisointi sekä tilojen todellisen käyttöasteen määrittäminen ja mittaaminen.

Toimenpide 2

Kaupungin toisena tavoitteena on kasvattaa merkittävästi maamassojen hallinnan hiilikädenjälkeä kaavoituskohteiden toteutusvaihtoehtojen välisen tarkastelun kautta. Kaupunki sitoutuu selvittämään lähtötason tiedot vuoteen 2027 mennessä ja samalla asettamaan sitoumusta kuvaavan numeerisen tavoitteen.

Maamassojen hallinnan toimenpiteissä korostuvat kaavoitus, suunnittelu ja toteutus sekä laaja, kuntarajatkin ylittävä yhteistyö massakoordinoinnin edistämiseksi.

Ympäristöministeriö on arviointiryhmän suositusten perusteella hyväksynyt edellä esitetyt toimenpiteet osaksi kansallista kiertotalouden green dealiä. Kaupunki on etenemässä kohti green dealiä Suomen ensimmäisten kaupunkien joukossa ja on siis osoittanut jälleen edelläkävijyytensä ilmasto- ja ympäristöasioissa. Kiertotalouden green dealin pelisääntöjen mukaisesti organisaatio pääsee kuitenkin osallistumaan green dealiin vasta ministeriön hyväksyntää seuraavan päätöksenteon myötä. Päätävä elin kuntaorganisaatioissa on sääntöjen mukaan kaupunginhallitus tai -valtuusto, Porvoon kaupungissa asiaa on käsitellyt kaupunginhallitus.

Liite:

Porvoon kaupungin toimenpiteet kansallisessa kiertotalouden green dealissä

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää, että Porvoon kaupunki liittyy kansalliseen kiertotalouden green dealiin esitetyn mukaisesti.

Pykälä tarkastetaan heti.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että Porvoon kaupunki liittyy kansalliseen kiertotalouden green dealiin. Kevin Servin esitti, että kaupunki ei liity kiertotalouden green dealiin. Esitystä ei kannatettu, joten se raukesi.

Pykälä tarkastettiin heti.